

NOTATKA

ze spotkania Forum Instytucji Otoczenia Biznesu

W czwartek, **6 września br.** w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie odbyło się spotkanie Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) zorganizowane przez pracowników Wydziału Regionalnego Systemu Innowacji, Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich.

Urząd Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie reprezentowany był przez Wydział Regionalnego Systemu Innowacji w składzie: Sylwia Sztark – Kierownik, Magdalena Kiech – Główny Specjalista, Dorota Szpuda – Starszy Specjalista, Michał Banak – Starszy Specjalista i Karolina Nowakowska – Inspektor oraz przedstawiciele Wydziału Programowania EFRR i Wydziału Zarządzania EFRR.

Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele IOB oraz instytucje działające na Mazowszu w obszarze innowacji, a także przedstawiciel Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych.

Lista obecności stanowi załącznik do niniejszej notatki.

Spotkanie miało charakter roboczy i zostało poświęcone:

- zmianom w dokumentacji akredytacji mazowieckich Instytucji Otoczenia Biznesu (w tym audytu akredytowanych mazowieckich IOB),
- podsumowaniu i zmianom w kryteriach trzeciego konkursu bony na doradztwo w ramach Poddziałania 3.1.2. RPO WM 2014-2020,
- projektowi pozakonkursowego Modelowanie Systemu Ofert Dla Innowacji (MSODI) – projekt własny grantowy,
- omówieniu konkursów skierowanych do młodych, innowacyjnych firm i naukowców organizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie tj. „Startuj z Mazowsza”, „Innowator Mazowsza” i konkurs – Programu akceleryacyjnego dla startupów.

Poniżej najważniejsze wnioski z dyskusji:

▪ Akredytacja mazowieckich Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB)

Akredytowane IOB zostały poinformowane o planowanych na wrzesień br. audytach eksperckich w związku z upływem 24 miesięcy, na jakie przyznana jest akredytacja. Otrzymały ponadto wytyczne w zakresie przygotowania się do audytu, o czym zostaną także poinformowane pisemnie miesiąc wcześniej. Audyt zostanie przeprowadzony przez ekspertów współpracujących ze Stowarzyszeniem Organizacji Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości, którzy również opracowali sam system akredytacji dla Mazowsza.

Powiadomiono o planowanych zmianach w systemie:

1. Instytucje, którym zostanie przedłużona akredytacja będą zobowiązane do wydawania min. 10 usług rocznie, które są udokumentowane fakturą, bądź zaświadczeniem o udzielonej pomocy de minimis. Tym samym zrezygnowano z szacowania wartości na podstawie uczestnictwa w projekcie, w przypadku przedłużania akredytacji na kolejne okresy 2 letnie. IOB może utracić akredytację, jeżeli Instytucja Pośrednicząca Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 (w przypadku Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego jest to Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów

Unijnych odpowiedzialna za ogłaszanie konkursów), prześle negatywną opinię na temat jakości usługi jaką dany IOB wyświadczył w ramach projektu realizowanego w ramach konkursu Działania 3.1 Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu, Poddziałanie 3.1.2 Rozwój MSP – typ projektów „Wsparcie prowadzenia i rozwoju działalności przedsiębiorstw – poprzez udzielanie bonów na doradztwo”. Opinia będzie się opierała na wynikach weryfikacji wniosku końcowego o płatność, w którym beneficjent (mały, średni przedsiębiorca) przedstawi, jak zrealizowano jego usługę w postaci raportu.

2. W skutek modernizacji systemu SMERIS (System Monitoringu i Ewaluacji Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza), monitoring oparty będzie na przekazywaniu danych z wykorzystaniem poczty elektronicznej. Stworzone zostaną arkusze, poprzez które przekazywane będą informacje na temat funkcjonowania akredytowanych mazowieckich IOB

Informacje o zmianie regulaminu i zmianie sposobu monitoringu zostaną opublikowane na stronie internetowej po przyjęciu zmiany przez Zarząd Województwa Mazowieckiego.

▪ **Podsumowanie konkursu bonów na doradztwo w ramach Poddziałania 3.1.2.**

Zaproszona na spotkanie przedstawicielka Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych – Pani Anna Leśnik, podsumowała i opisała trudności dotyczące konkursu w ramach Działania 3.1 Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu, Poddziałanie 3.1.2 Rozwój MSP – typ projektów „Wsparcie prowadzenia i rozwoju działalności przedsiębiorstw – poprzez udzielanie bonów na doradztwo”, z punktu widzenia instytucji ogłaszającej konkurs i rozliczającej oraz zatwierdzającej wydatki. Na początku omówiono statystyki dotyczące podpisanych umów w ww. konkursie. Wyjaśniono, że rezygnacje z podpisania umów były wynikiem m.in.:

1. Rezygnacja Wnioskodawcy;
2. Trudność ze znalezieniem wykonawcy usługi (akredytowanego IOB);
3. Wyniki kontroli na miejscu i niedopuszczenie do podpisania umowy;
4. Test pomocy publicznej – przekroczone limity de minimis;
5. Powiązania osobowe i kapitałowe z innymi podmiotami (limity de minimis).

Ponadto poinformowano, że podczas realizacji wdrażania projektów pojawiły się wątpliwości, co do przedkładanych przez przedsiębiorców raportów dotyczących wyników świadczonych przez akredytowane IOB usług doradczych w ramach otrzymanego bonu na doradztwo w ww. konkursie.

Poinformowano o konieczności weryfikacji raportów o świadczonych usługach doradczych za pomocą programów antyplagiatowych. Wątpliwości budziły raporty przekraczające 50% współczynnika prawdopodobieństwa dla poziomu pierwszego i 5% dla poziomu drugiego. Pierwszy współczynnik bada, jaką część badanej pracy stanowią frazy o długości 5 wyrazów lub dłuższe odnalezione w bazie uczelni macierzystej lub innych uczelni uczestniczących w międzyuczelnianym programie wymiany kadr, bądź w zasobach internetowych z wyłączeniem baz aktów prawnych. Współczynnik prawdopodobieństwa określa, jaka część badanej pracy składa się z fragmentów wyżej wymienionych baz z wyłączeniem bazy aktów prawnych o długości 25 wyrazów lub dłuższych. Poinformowano, że z 49 raportów złożonych w ramach płatności końcowych, w 22 przypadkach wykazano, że drugi współczynnik przekroczył 5%. Natomiast 10 z 22 raportów o wysokim współczynniku 2 zostało wykonanych przez akredytowane IOB Województwa Mazowieckiego. Zapowiedziano, że wyniki zweryfikowanych raportów będą przesyłane przedsiębiorcom wraz z zapytaniem, aby beneficjent mógł się do niego odnieść.

Padło pytanie ze strony IOB, dotyczące uzyskania informacji o procesie weryfikacji raportów. Wyjaśniono, że stroną umowy jest przedsiębiorca i to on otrzyma ewentualne informacje na temat wyników weryfikacji raportów. Ponadto trwają prace nad znalezieniem satysfakcjonującego

rozwiązania, aby jednoznacznie stwierdzić czy realizacja usług nastąpiła w sposób rzetelny a wydatki, kwoty nierzadko powyżej 100 tys. złotych, można uznać za efektywne wydatkowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

IOB wyraziły wątpliwości, co do rzetelności oceny raportów sporządzanych za pomocą programów antyplagiatowych. Tym samym zaproponowano inny sposób weryfikacji poprzez skorzystanie z usług eksperckich, tzn. zasobów zewnętrznych. Zaproponowano, by weryfikacja odbywała się poprzez rzeczywiste efekty osiągnięte przez przedsiębiorców, niezawarte w raportach, w siedzibie przedsiębiorcy (beneficjenta). Wyjaśniono, że analiza dostarcza jedynie informacji dotyczących źródeł, z których korzystano do utworzenia raportu.

Poruszono także kwestię problematyczną – ukrywania w raportach wrażliwych informacji ze względu na interes przedsiębiorcy. IOB wyraziły wątpliwości odnośnie weryfikacji takich danych przez system antyplagiatowy, a także dotyczące jakości procesu weryfikacji przez MJWPU. Zwrócono uwagę na to, że IOB rekomendują przedsiębiorcom ukrywanie danych wrażliwych i niejednokrotnie raport nie obrazuje całości pracy wykonanych na rzecz przedsiębiorcy. Wyjaśniono, że dla MJWPU jedyną metodą weryfikacji są raporty przygotowywane dla przedsiębiorców. Poinformowano, że w chwili obecnej MJWPU wystosowała pismo do Instytucji Zarządzającej RPO WM 2014-2020 celem wypracowanie systemowego rozwiązania.

Zauważono także, że na etapie wstępnym IOB powinna pomagać przedsiębiorcom w formułowaniu wniosków dotyczących ich problemów. Zwykle wnioski formułowane są w niewłaściwy sposób, nie uwzględniając rzeczywistych problemów przedsiębiorstwa.

▪ **Zmiany w konkursie bonu na doradztwo w ramach Poddziałania 3.1.2.**

Mając na uwadze zgłoszone problemy z jakością usług realizowanych przez IOB w ramach bonu na doradztwo poinformowano o zmianach w konkursie, celem poprawy jakości realizowanych projektów w wyniku konkursu w ramach Działania 3.1 Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu, Poddziałanie 3.1.2 Rozwój MSP – typ projektów „Wsparcie prowadzenia i rozwoju działalności przedsiębiorstw – poprzez udzielanie bonów na doradztwo”. Główną zmianą jest dopuszczenie jedynie akredytowanych mazowieckich IOB do świadczenia usług w ramach bonu na doradztwo. Zaznaczono, że akredytowane IOB mogą świadczyć usługi w partnerstwie w udzielaniu zewnętrznych. Jednocześnie przypomniano o tym, że system akredytacji jest otwarty. Ponadto poinformowano, że planowane są zmiany w kryteriach wyboru oraz kosztach kwalifikowanych.

W przypadku kryteriów oceny najważniejsze zmiany dotyczą:

- usług do zrealizowania tylko w akredytowanych mazowieckich IOB;
- na etapie oceny wniosku o dofinansowanie ocena czy nabywana usługa przyczynia się do poprawy konkurencyjności przedsiębiorstwa, na podstawie zdefiniowanych przez Wnioskodawcę potrzeb rozwojowych oraz opis usługi zawierającej między innymi: :
 - a) plan wdrożenia tj. zakres, organizacja, ryzyka,
 - b) opis celów strategii przedsiębiorstwa,
 - c) opis wdrożenia minimum jednej innowacji produktowej, potwierdzony wskaźnikiem „Liczba wprowadzonych innowacji produktowych [szt.]”.
- na etapie oceny zatwierdzania wniosku o płatność, ocena czy nabywana usługa przyczynia się do poprawy konkurencyjności przedsiębiorstwa, poprzez weryfikację czy w wyniku realizacji projektu nastąpi wzrost konkurencyjności przedsiębiorstwa oraz czy zrealizowano zadeklarowany we wniosku o dofinansowanie:
 - a) plan wdrożenia,

- b) osiągnięto cele strategiczne przedsiębiorstwa;
- ocena czy wnioskodawca aktywnie prowadzi działalność gospodarczą – czy uzyskuje przychody w okresie przynajmniej 24 miesięcy przed złożeniem wniosku;
- premiowane usługi doradcze powiązane w wprowadzeniem na rynek produktów lub usług innowacyjnych w skali regionu.

Padło pytanie ze strony IOB, w jaki sposób będzie weryfikowane spełnienie kryterium dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej. Przedstawiciel Instytucji Zarządzającej RPO WM 2014-2020 poinformował, że należy to przedstawić na podstawie bilansów zysków i strat. Wyjaśniono ponadto, że wymóg dot. aktywności prowadzenia działalności gospodarczej pojawił się ze względu na składanie wniosku o dofinansowanie przez firmy, które rozpoczynały działalność miesiąc przed ogłoszeniem konkursu. Takie zjawisko rodziło pytanie o zasadność korzystania ze wsparcia w ramach ww. konkursu przez takie podmioty, gdyż miało to znamiona niezasadnego korzystania ze środków publicznych.

IOB przedstawiły opinię, że ww. konkurs dotychczas koncentrował się na usługach prorozwojowych, po dodaniu nowych kryteriów kierunkuje się bardziej w stronę usług proinnowacyjnych. Założeniem tego konkursu było jego prostota i szybkie wsparcie w usługach prorozwojowych, a teraz pojawiają się ograniczenia. IOB wyraziły również wątpliwości, co do sposobu mierzenia wzrostu konkurencyjności – zasugerowano powstanie otwartego katalogu wskaźników, który wskaże, jakie efekty powinien osiągnąć przedsiębiorca, by wywiązać się ze zobowiązań.

Uczestników spotkania poinformowano, że do 30 września br. pojawi się dokumentacja konkursowa na stronie www.funduszedlamzowasza.pl gdyż konkurs będzie uruchomiony w październiku br.

- **Regulamin Projektu pozakonkursowego Modelowanie Systemu Ofert Dla Innowacji (MSODI) – projekt grantowy**

Poinformowano o zmianie art. 2 (10) rozporządzenia ogólnego w zakresie definicji beneficjenta („Omnibus”), tzn. wsparcie, które otrzymuje beneficjent będzie przekazywane przez niego dalej. Przedmiotowa zmiana umożliwi realizację projektu MSODI w takiej formule, jaką przyjęto tj. beneficjentem jest Województwo Mazowieckie, które w ramach projektu MSODI ogłasza nabór grantowy dla IOB na stworzenie i wdrożenie nowych lub zmienionych usług proinnowacyjnych.

Poinformowano, że pierwszy nabór projektu MSODI planowany jest na początek 2019 roku. W celu realizacji założeń projektu MSODI, zapowiedziano złożenie wniosku o wydłużenie czasu realizacji projektu, na początek o pół roku.

Przypomniano również, że z uwagi na konstrukcję projektu tj. przekazywanie wsparcia na poziom niższy niż beneficjenta oraz możliwość wystąpienia jednego z niżej opisanych zjawisk¹, powodującego wystąpienie konieczności opodatkowania dotacji oraz zapłaty tzw. VAT należnego, projekt ma niekwalifikowalny VAT i podobnie będzie u grantobiorców:

- projekt, w ramach którego usługi doradcze świadczone są przez beneficjentów na rzecz ostatecznych odbiorców nieodpłatnie bądź po cenie niższej niż cena rynkowa;
- projekty partnerskie, w których następuje wzajemne przeniesienie własności wartości niematerialnych i prawnych lub produktów nabytych bądź wytworzonych w ramach projektu pomiędzy partnerami uczestniczącymi w jego realizacji

¹ Przypis redakcyjny odnosi się do obszarów jakie zdefiniowało Ministerstwo Rozwoju w piśmie z 30 października 2017 r., który IOB otrzymały w grudniu 2017 r.

Ponadto uczestnikom spotkania przypomniano wymagania względem IOB, które planują startować w naborze grantowym w ramach projektu MSODI – wymaganie dot. Partnerstw IOB. Do najważniejszych należą:

- partnerstwo IOB może mieć zarówno charakter krajowy, jak i ponadnarodowy;
- partnerstwo IOB tworzą przynajmniej dwa podmioty;
- liderem w partnerstwie IOB może być:
 - a) IOB o profilu Parku Nauk-Techn lub Centrum Innowacji;
 - b) mazowiecka akredytowana IOB pod warunkiem, że będzie działać w partnerstwie złożonym z niej i co najmniej Parku Naukowo-Technologicznego lub Centrum Innowacji.
- partnerem IOB może być:
 - a) inna akredytowana IOB;
 - b) IOB nie posiadająca akredytacji.

Poinformowano także o planach zorganizowania następnego spotkania w listopadzie 2018 r. dedykowanego już tylko projektowi MSODI, materiały zostaną wysłane wcześniej do uczestników Forum IOB.

▪ **Konkurs – „Innowator Mazowsza”**

Uczestników Forum IOB zaproszono na galę konkursu „Innowator Mazowsza”, która odbędzie się 26 września br. o godzinie 17:00 w Centrum Kreatywności Targowa. Jest to już 10 edycja konkursu.

Zapowiedziano plany odświeżenia formuły konkursu, w których będą uczestniczyć osoby reprezentujące podmioty zaangażowane dotychczas w ocenę prac konkursowych, ale również przedstawiciele IOB, które mają wiedzę i doświadczenia w tego typu działaniach oraz sami aplikujący w konkursie. Rozpoczęcie prace planowane jest na wrzesień br.

▪ **Podsumowanie konkursu – „Startuj z Mazowsza”**

Podsumowano przebieg konkursu „Startuj z Mazowsza” dedykowanego przedsiębiorstwom, które prowadzą zarejestrowaną działalność gospodarczą na terenie Województwa Mazowieckiego nie krócej niż rok i nie dłużej niż trzy lata od momentu ogłoszenia konkursu.

Uczestnikom Forum IOB przedstawiono plany drugiej edycji konkursu, planowanej na 2019 rok. Obecnie trwają prace nad rozszerzeniem palety nagród w ramach współpracy Województwa Mazowieckiego ze stanem Nevada w Stanach Zjednoczonych.

▪ **Ogłoszenie wyników konkursu - „Programy akceleracyjne dla startupów”**

Podsumowano przebieg konkursu „Programy akceleracyjne dla startupów”, w którym komisja wyłoniła dwa zwycięskie projekty – oferty Fundacji Polska Przedsiębiorcza i Fundacji Inkubator Technologiczny. Wspomniano także o planach rozszerzenia konkursu na całe Województwo Mazowieckie (subregiony).

Padło pytanie ze strony IOB, która startowała w tym konkursie, ale nie została wybrana, dotyczące możliwości uzyskania merytorycznej informacji odnośnie popełnionych błędów w zgłoszonym projekcie. Zapewniono o możliwości zapoznania się z Kartą Oceny Merytorycznej, w której zawarte są wypunktowane kryteria. Odnośnie uzasadnienia do punktacji, poinformowano, iż w konsultacji z Biurem Dialogu Obywatelskiego, koordynującego program, zostanie udzielona odpowiedź a propos formy i zakresu informacji.